

หลักการบริหาร ใน “หนังสือหลักวิชาการ”

ต่อ จากฉบับที่แล้ว

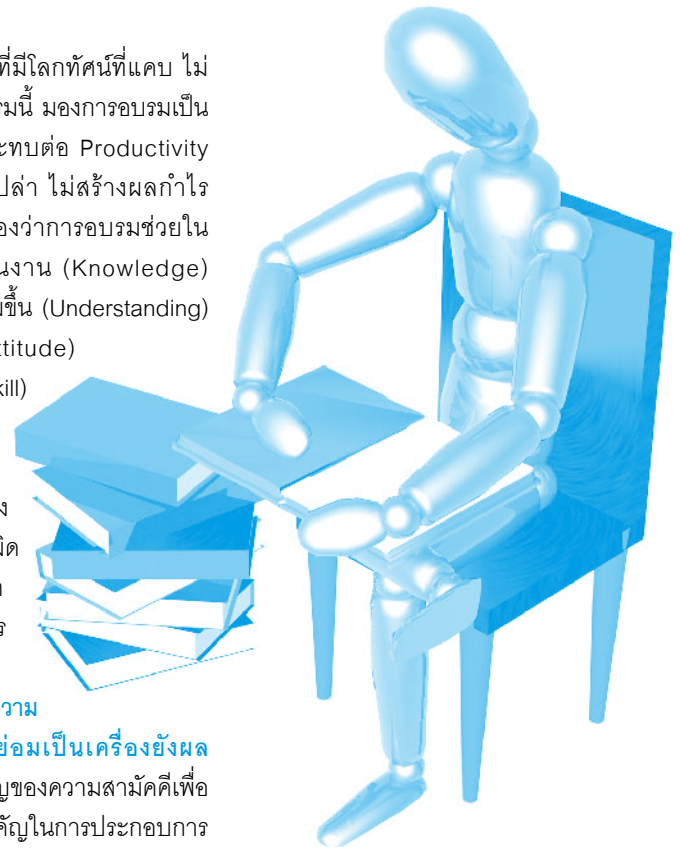
วิเชียร ตรีสุภาพกุล

โคลง บทที่ 6 ปัญญาย่อมเกิด เพราะประกอบ โคลงบทนี้ชี้ให้เห็นว่าปัญญาจะพัฒนาและหลักแหลมเมื่อได้มีการพัฒนาอย่างสม่ำเสมอ เปรียบไปเหมือนกับกรรมนั้นลับมีด นักปราชญ์ที่แท้จริงย่อมทราบดีอยู่เสมอว่าเมื่อใดที่หยุดการค้นคว้าเพิ่มเติมความรู้ก็ไม่ต่างอะไรกับคนโง่ การถอดทีล้าพองใจว่าจบการศึกษามาแล้วย่อมเลอเลิศกว่าคนอื่นจึงเป็นความคิดอันตรายใจความในโคลงบทนี้ดูจะไม่ได้ห่างไกลจากยุคปัจจุบันเลย ทั้งนี้เป็นเพราะเราจะเห็นอยู่มากกว่าผู้ที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันการศึกษาใดๆ ก็ตาม หากไม่มีการติดตามหมั่นเติมความรู้ หรือต่อยอด ไม่นานเท่าไรความรู้ที่ตัวมีก็หดหายเข้าไปทุกที กลายเป็นยอดดุ้น ยิงในโลกปัจจุบันกาลนี้ ทุกสิ่งทุกอย่างมีวิวัฒนาการที่รวดเร็ว เพราะฉะนั้นจึงต้องติดตามความเคลื่อนไหวให้ทัน เพราะในโลกสมัยใหม่นี้ ไม่มีใครแก่เกินเรียน การเรียนเป็นเรื่องที่ต่อเนื่อง ยิ่งในยุคสารสนเทศนี้ เป็นเรื่องหลักไม่พ้นที่ต้องตามให้ทัน ในเรื่องนี้หากมองในมุมของการบริหารงานแล้วจะถือว่าการพัฒนา หรืออบรมพนักงานเป็นกิจกรรมที่เป็นการลงทุน (Investment) เป็นการลงทุนทางปัญญา มีผู้บริหารระดับสูง

ไม่น้อยในบางองค์กรที่มีโลกทัศน์ที่แคบ ไม่ให้การสนับสนุนกิจกรรมนี้ มองการอบรมเป็นเรื่องเสียเวลาและกระทบต่อ Productivity เป็นค่าใช้จ่ายที่สูงเกินไป ไม่สร้างผลกำไรตอบแทนโดยหาได้มองว่าการอบรมช่วยในด้านพัฒนาความรู้ในงาน (Knowledge) ความเข้าใจในงานเพิ่มขึ้น (Understanding) ปรับปรุงทัศนคติ (Attitude) และเพิ่มพูนทักษะ (Skill) ดังนั้น จึงไม่น่าแปลกใจหากองค์กรที่มีสมองไหลมากๆ แสดงว่าองค์กรนั้นอาจมีสิ่งผิดปกติอันมีสาเหตุมาจากเหตุนี้ด้วยประการหนึ่ง

โคลงบทที่ 7 ความ

สมัครพรรคพร้อม ย่อมเป็นเครื่องยังผล รุ่งเรือง ย้ำความสำคัญของความสามัคคีเพื่อเป็นกำลังกลุ่มก้อนสำคัญในการประกอบการงานให้สำเร็จบรรลุตามวัตถุประสงค์ โดยชักตัวอย่างความสามัคคีของมดแม้ตัวน้อยแต่ใจหาญรวมหมู่ออกต่อสู้กับศัตรู อันเป็นตัวอย่างที่ชัดเจน แม้ตัวน้อยแต่ก็อาจหาญใจใหญ่ ในแง่มุมของการบริหาร ความเป็นปึกแผ่น ความ

เป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน หรือ Unity ถือเป็นเรื่องใหญ่และยึดโยงกับผลประโยชน์ขององค์กร หมายความว่าทุกหน่วยงานจะต้องทำงานภายใต้วัตถุประสงค์ใหญ่ร่วมกัน แม้ต่างหน้าที่งาน ต่างลักษณะงาน แต่สุดท้ายก็คือมุ่งไปสู่ Ultimate Goal การทำงานแม้จะแตกต่างกันบ้าง แต่ก็ไม่ใช่แตกแยก เพราะต่างล้วนอยู่ในวาลาเดียวกันการสมัครสมานสามัคคี ประชุมปรึกษาหารือร่วมกันจึงอยู่ในวิสัยที่ผู้นำในองค์กรต้องร่วมหาหรือเพื่อนำนาวาไปสู่ฝั่งฝันให้ได้ หากแม้ต่างคนต่างพาย ย่อมไม่ไปไหน เพราะฉะนั้น การที่ทุกคนจะมีจิตสามัคคี จึงต้องมี Team Spirit มองผลประโยชน์ส่วนรวมเป็นหลัก มองผลประโยชน์ส่วนน้อยเป็นเรื่องรอง ไม่คิดเล็กคิดน้อย

โคลงบทที่ 8 เห็นมิตรทำชั่วต้องทัก

โคลงบทนี้บอกให้รู้จักรักเพื่อนในทางที่ถูก เมื่อเพื่อนกำลังทำผิด หรือออกนอกกรอบนอกทาง เราควรตักเตือนบอกกล่าวด้วยความหวังดี หากเพิกเฉย นอกจากจะถูกเข้าใจว่าเป็นพวกเดียวกันแล้ว เพื่อนยังจะถล่มถ้านไปอีกได้จริงอยู่ตามสังขารแล้วเราอยู่คนเดียวในโลกมิได้จะต้องมีเพื่อน แต่หากจะมีเพื่อนทั้งที ก็ควรเลือกที่เป็นคนดี ดังสุภาษิตที่ว่าไว้ว่า **“คบคนพาล พาลพาไปหาผิด คบบัณฑิต บัณฑิตพาไปหาผล”** หรือแม้แต่ในสุภาษิตพระร่วงก็กล่าวไว้ว่า **“คนพาลอย่าพาลผิด อย่าผูกมิตรไมตรี”** เป็นต้น

ถ้าหากจะถามว่าเพื่อนมีบทบาท หรือมีอิทธิพลต่อความเป็นเราอย่างไรแล้วก็ย่อมขึ้นอยู่กับวิจรรณญาณของเราว่าเรารู้จักวิเคราะห์เพียงใด หากเราเชื่อเพื่อนมากโดยขาดการไตร่ตรองถึงปัจจัย เงื่อนไข หรือข้อจำกัดอื่นๆ ผลเสียจะตกแก่เราอย่างไม่ต้องสงสัย เพราะการได้ระดับรับฟังความเห็นเพื่อนก็เป็นเพียงความคิด ความเห็น จึงเหมาะแก่การ หรือตามควรอย่างไรก็ไม่ชัดเจนจนกว่าจะพิจารณาวิเคราะห์ให้ถ่องแท้

อย่างไรก็ดีในสวนของการคบเพื่อนตามโคลงบทนี้ เมื่อใดก็ตามที่เราเห็นว่าเพื่อนกำลังหลงทางผิด หรือกำลังฝ่าฝืนระเบียบข้อบังคับ หรือผิดจรรยาบรรณ ย่อมเป็นหน้าที่เราที่ต้องตักเตือนเพื่อนด้วยความหวังดีและซื่อสัตย์ให้หันเหออกจากทางผิด เพราะนี่คือจริยธรรม หรือคุณธรรมน้ำมิตรที่ไม่ดูดาเยต่อเพื่อน หรือจะกล่าวอีกนัยหนึ่งคือ **คอยเตือน ยามเพื่อนพลั้ง คอยสอน ยามเพื่อนผิด คอยปราม ยามเพื่อนหลง** แต่หากเราทำหน้าที่ของเราอย่างดีที่สุดแล้ว ไม่ได้รับการตอบสนของยอมเป็นกรรมของเขา เพราะเมื่อเขาสร้างเหตุ Cause เขาก็ย่อมจะรับผลกระทบ Effect ที่เขาเป็นผู้ก่อ ซึ่งเป็นกฎของ Laws of Cause and Effect

โคลงบทที่ 9 รักชาติ เห็นสิ่งอื่นใด

โคลงบทนี้เตือนใจให้รักชาติ รักแผ่นดินถิ่นเกิด เห็นชาติสำคัญยิ่งกว่า หรือเหนือสิ่งใดแม้ครอบครัวย เพราะหากแผ่นดินเดือดร้อนตนเองก็คงไม่มีสุขเช่นกัน โคลงบทนี้หากจะเทียบเคียงอีกด้านหนึ่งของการบริหารงานก็พอเทียบได้อยู่ กล่าวคือ เราต้องเห็นประโยชน์ขององค์กรเป็นใหญ่ องค์กรจะอยู่ได้อย่างแข็งแรงก็ต่อเมื่อสมาชิกในองค์กรเป็นน้ำหนึ่ง

ใจเดียว ช่วยกันรักษาผลประโยชน์ ไม่ให้มีสิ่งร้าวไหล ซึ่งอาจเปรียบได้กับศัตรูที่มาเจาะทะลวง การร่วมมือร่วมใจกับองค์กรในการร่วมกันรักษาสิ่งแวดล้อม การไม่ทำลายทรัพยากรธรรมชาติ การช่วยกันประหยัดพลังงาน การช่วยกันพัฒนาองค์กรให้น่าอยู่ตามนโยบายสิ่งทั้งหลายทั้งปวงนี้ทุกคนล้วนมีส่วนได้ส่วนเสียกันทั้งสิ้น เพียงแต่ว่าจะสำนึกรู้มากน้อยเพียงใดเท่านั้น

การรู้สึกสำนึกขอบคุณธรรมชาติ แผ่นดินถิ่นเกิด หรือต่อทุกสิ่งที่ทำให้เรามีวันนี้เป็นจุดเล็กๆ จุดหนึ่งที่หลายคนอาจมองดูว่าไร้สาระ แต่ที่กลับเป็นจิตสำนึกอันยิ่งใหญ่ที่ช่วยยกระดับความเป็นเราให้สูงขึ้น นั่นคือ **รู้สึกสำนึก** ขอบคุณต่อทุกสิ่งทีเอื้อเพื่อทำให้เราสามารถดำรงชีวิตได้อย่างสุขสบาย หรือพออยู่พอกิน ไม่ใช่พอได้เวลาจะต้องปฏิบัติหน้าที่ในองค์กรก็รู้สึกเบื่อหน่ายขององค์กร มาสายบ้างขาดบ้าง ป่วยบ้าง แล้วติดใจองค์กรในทางลบ โดยไม่หันพิจารณาตนเอง มีนักจิตวิทยาท่านหนึ่งบอกว่า **หากทำงานแล้วไม่มีความสุข มีสั้ออกไปทำงานที่อื่นที่สุขใจกว่า หรือ แทนที่จะมุ่งมั่นบ่นนังตำหนิองค์กรให้เกิดพิษในอารมณ์ซึ่งมันอันตรายกว่ามากและเป็นบ่อเกิดแห่งโรคร้ายแก่ตัวเขาทีเดียว**

โคลงบทที่ 10 สร้างรอยความดี

สรรพสิ่งทุกอย่างในโลกนี้ไม่ได้คงอยู่ตลอด แม้มนุษย์เองยามที่ยังมีชีวิตอาจเป็นคนที่ยิ่งใหญ่ แต่ก็ไม้อาจอยู่ค้ำฟ้าได้ สุดท้ายก็หนีความตายไม่พ้น ซึ่งเป็นสังขารของชีวิตที่แน่นอน โคลง

บทนี้ฝากข้อคิดให้คนที่ยังมีชีวิตอยู่ รู้จักสร้างผลงานความดี เพื่อให้ชนรุ่นหลังได้ประจักษ์เหมือนบรรพชนรุ่นก่อนๆ ได้สร้างชาติสร้างประเทศจนมั่นคงไว้ให้ชนรุ่นหลังได้อยู่อย่างสุขสบาย

หากพิจารณามองในด้านการบริหาร การปฏิบัติดี ปฏิบัติชอบ มุ่งประโยชน์ขององค์กรเป็นหลัก ไม่ฝักใฝ่ทางทุจริต ทำงานด้วยความโปร่งใส แม้เมื่อพ้นจากตำแหน่งที่ด้วยวาระใดก็แล้วแต่ ก็พ้นไปด้วยความสง่างาม ไม่สะทกสะท้านต่อการพิสูจน์ตรวจสอบ ในทำนองเดียวกัน หากปฏิบัติในทางตรงกันข้ามเมื่อไม่สร้างรอยความดี ซ้ำยังสร้างรอยต่างฝากไว้ให้องค์กรต้องคอยแก้ไขแล้ว ย่อมจะเป็นที่เกลียดชังโดยทั่วไป การสร้างรอยความดีไม่ได้หมายเพียงสิ่งประดิษฐ์ที่มีคุณภาพการต่อส่วนรวมเท่านั้น ดังนักประดิษฐ์กรรมเอกๆ ทั้งหลาย แต่ยังคงครอบคลุมถึงบุคคลที่สร้างสรรค์คุณงามความดีต่อสังคม ต่อเพื่อนมนุษย์ ต่อองค์กร ซึ่งในครรถองเหล่านี้เป็นเรื่องที่ผู้บริหารควรตระหนักไว้ในจิตสำนึกเพื่อไม่ลุแก่อำนาจ หรือโทษในการสร้างรอยแปดเปื้อนต่อองค์กรและชื่อเสียงเกียรติยศขององค์กรได้

อ่าน ต่อฉบับหน้า